

Stadsledningskontoret	Dnr 123-62/2017
Exploateringskontoret	Dnr 2017-00422
Stadsbyggnadskontoret	Dnr 2015-03672
Miljöförvaltningen	Dnr 2017-000573
Trafikkontoret	Dnr T2017-00126
Norrmalms stadsdelsförvaltning	Dnr 1.5.1./19-2017

Handläggare

Stadsledningskontoret
Anton Västberg
Telefon: 08-508 29 305

Till
Kommunstyrelsen

Exploateringskontoret
Sofi Klingvall
Telefon: 08-508 26 778

Stadsbyggnadskontoret
Jenny Kihlberg
Telefon: 08-508 27 379

Miljöförvaltningen
Johan Rosén
Telefon: 08-508 28 914

Trafikkontoret
Anne Kemmler
Telefon: 08- 508 26 345

Norrmalms stadsdelsförvaltning
Eva-Lis Brinkensten
Telefon: 08-508 09 306

Tunnelbana till Arenastaden: Hagalunds industriområde station och arbetstunnel, Hagastaden arbets-/servicetunnlar

Remiss från förvaltningen för utbyggd tunnelbana,
Stockholms läns landsting

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen "Tunnelbana till Arenastaden: Hagalunds industriområde station och arbetstunnel, Hagastaden arbets-/servicetunnel" hänvisas till vad som anförs i stadsledningskontorets, exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets, miljöförvaltningens, trafikkontorets och Norrmalms stadsdelsförvaltnings gemensamma tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontoret
Stadsutvecklingsavdelningen

Stadshuset
Ragnar Östbergs plan 1
105 35 Stockholm
Telefon 08-508 29 305
Växel 08-508 29 000
kommunstyrelsen@stockholm.se
stockholm.se

2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Ingela Lindh
Stadsdirektör

Håkan Falk
Förvaltningschef
Exploateringskontoret

Anette Scheibe Lorentzi
Förvaltningschef
Stadsbyggnadskontoret

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef
Miljöförvaltningen

Jonas Eliasson
Förvaltningschef
Trafikkontoret

Johanna Engman
Förvaltningschef
Norrmalms stadsdelsförvaltning

Sammanfattning

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana har bett Stockholms stad m.fl. att yttra sig om utformning av station i Hagalund samt förändringar avseende arbets- och servicetunnlar vid Hagastaden. Samråd utförs löpande under hela planeringsprocessen och tidigare har flera större samrådsaktiviteter för tunnelbana till Arenastaden genomförts under nov/dec 2014, dec/jan 2015/2016 samt okt/nov 2016. Samråden genomförs som en del av processen för järnvägsplan enligt lagen om byggande av järnväg (SFS 1995:1649) samt tillståndsansökan enligt 11 kap i miljöbalken (1998:808).

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret och Norrmalms stadsdelsförvaltning är positiva till en utbyggnad av tunnelbanan. Staden deltar aktivt i detta arbete och anser att utbyggnaden av tunnelbanan är mycket viktig för såväl staden som regionen.

Synpunkterna redovisade nedan avser de kompletteringar och förändringar som skett sedan tidigare samråd och behandlar de förändringar som skett inom Stockholms stad. I övrigt kvarstår tidigare framförda samrådssynpunkter i stadens remissvar daterat 10 november 2016 (Dnr 123-1595-2016), bilaga 1.

Bakgrund

I december 2014 slöts ett huvudavtal inklusive tre delprojektavtal om utbyggnad av tunnelbana och ökad bostadsutbyggnad i Stockholms län inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling mellan staten, Stockholms läns landsting (SLL), Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun.

Utrednings- och projekteringsarbetet för tunnelbaneutbyggnaden drivs av SLL med medverkan från kommunerna. Finansieringen av projektet sker via projektmedel som är de medel som parterna i uppgörelsen förbundit sig att tillskjuta för genomförandet av projektet.

Under hösten 2016 genomfördes ett kompletterande samråd till följd av att tunnelbaneprojektet genomfört ett åtgärds- och optimeringsarbete för att kostnadseffektivisera utbyggnaden. Staden yttrade sig över det samrådet i remissvar daterat 10 november 2016 (Dnr 123-1595-2016), bilaga 1.

Nu genomförs ytterligare ett kompletterande samråd med anledning av att arbetet med utformningen av station i Hagalunds industriområde har kommit längre samt fördjupade studier av arbets- och servicetunnlar i Hagastaden har genomförts. Förvaltningen för utbyggd tunnelbana vill med samrådet både ge information om och få in synpunkter på de förändringar som skett sedan förra samrådet.

Ärendet

Förvaltningen för utbyggd tunnelbanan har bett Stockholms stad att yttra sig om utformning av station i Hagalund samt förändringar avseende arbets- och servicetunnlar vid Hagastaden.

Samrådet omfattar järnvägsplan enligt lagen om byggande av järnväg (SFS 1995:1649) samt tillståndsansökan enligt 11 kap i miljöbalken (1998:808).

Tidigare redovisad sträckning för arbets- och servicetunnel har justerats. För att inte komma i konflikt med Trafikverkets befintliga kraftverksaggregat justeras även tidigare redovisat arbetsområde. Vidare utredning samt produktionsplanering har påvisat behov av ytterligare en arbetstunnel med mynning mot Norra Stationsgatan. I anslutning till tunnelmynningen planeras ett arbets-/etableringsområde.

Samrådsperioden pågår mellan den 9 januari och den 22 januari. Yttrandet från Stockholms stad skall ha inkommit till FUT senast den 22 januari. Stockholms stad har begärt förlängd remisstid/yttrandetid som FUT godkänt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av stadsledningskontoret, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret och Norrmalms stadsdelsförvaltning.

Kontorens synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret och Norrmalms stadsdelsförvaltning är positiva till att en utbyggnad av tunnelbanan sker. Staden deltar aktivt i detta arbete och anser att utbyggnaden av tunnelbanan är mycket viktig för såväl staden som regionen.

FUT har genomfört kontinuerliga samråd med kontoren genom att hålla delprojektstyrelser och arbetsmöten om tunnelbanans nya linje (gul linje) från Odenplan, via Hagastaden, till Arenastaden. Kontoren har därmed kunnat lämna synpunkter under projektets gång.

Vad avser de kompletteringar och förändringar som skett sedan tidigare samråd har staden synpunkter enligt nedan.

Kontoren vill poängtera att en arbetstunnel istället för två är att föredra i detta område som är en del av innerstaden, om möjlighet finns. I första hand bör då enligt kontoren Citybanans arbetstunnel i Tomtebodan användas även för tunnelbanans behov.

Järnvägsplanen anger behov för tillfälligt nyttjande av mark för bland annat etableringsytor, tillfälliga arbets- och transportvägar, områden för byggnation samt upplag för byggmaterial. Kontoren önskar få besked under vilka perioder marken avses tas i anspråk samt med vilken rättighetsform det tillfälliga nyttjandet av marken planeras att regleras. Vidare önskar kontoren att befintlig ramp inom det skräfferade arbetsområdets östra del kommer att vara tillgänglig för staden att bruka under byggtiden.

Ytan som redovisats som etableringsområde är inte samordnad med stadens behov och behöver i det kommande arbetet samordnas.

Kontoren vill ha en mer detaljerad beskrivning från FUT gällande masstransporter från arbetstunneln vid Norra Stationsgatan.

Kontoren önskar bland annat svar på följande frågor:

- Vilka volymer planeras att transporteras ut denna väg?
- Under vilken period kommer dessa transporter att ske?
- Hur många fordon kommer att köra på Norra Stationsgatan per timme/dygn och vilken storlek på fordon kommer att användas?

Staden arbetar med att ta fram en detaljplan för området som FUT tillfälligt behöver ta i anspråk. Kontoren vill understryka att det är av största vikt att arbets- och etableringsområden som FUT tillfälligt tar i anspråk återställs till det skick som det var innan i anspråktagande.

Kontoren önskar även få besked om hur FUT har tänkt hantera Citybanans (Trafikverkets) temporära spont och stödmurar, beläget inom arbets-/etableringsområdet.

Etableringen inom området för arbets- och servicetunnlar får inte på något vis försvåra eller negativt påverka den kommande bebyggelsen inom området.

I övrigt kvarstår tidigare framförda samrådssynpunkter i stadens remissvar daterat 10 november 2016 (Dnr 123-1595-2016), bilaga 1.

Som svar på remissen ”Tunnelbana till Arenastaden: samråd Hagalunds industriområde station & arbetstunnel, Hagastaden arbets-/servicetunnlar” hänvisas till vad som anförts i stadsledningskontorets, exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets, miljöförvaltningens, trafikkontorets och Norrmalms stadsdelsförvaltnings gemensamma tjänsteutlåtande.

Bilagor

1. Remissvar ”Kompletterande samråd gällande tunnelbanan till Arenastaden” (Dnr 123-1595/2016)